

4. gr.

16

Til viðbótar við 16. gr. fjárlaganna (til verklegra fyrirtækja) eru 4. júní veittar 14264,71 kr.

1. Til búnaðarfjelagsforseta Sig. Sigurðssonar: Ferðakostnaður til Noregs	kr. 2000,00
2. Til sjóvarnargarðs á Siglufirði (til viðgerðar)	— 584,60
3. Skrifstofukostnaður húsameistara ríkisins	— 5780,11
4. Til Ásgeirs Ólafssonar, til dýralækninganáms	— 400,00
5. Til húsabóta á Hallormsstað 1921	— 5500,00

Samtals kr. 14264,71

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalúborg, 4. júní 1924.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Jón Þorláksson.

L Ö G

um

17

4. júní

stýrimannaskólan í Reykjavík.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

I.

Markmið skólans og skipulag.

1. gr.

Markmið stýrimannaskólans er að veita þá kunnáttu, er þarf til að standast stýrimannapróf, hið minna (fiskimannapróf) og hið meira (farmannapróf).

17

4. júní

2. gr.

Skólinn er í tveim deildum, eins árs fiskimannadeild og tveggja ára farmannadeild.

II.

Kenslan.

3. gr.

Í skólanum skal kenna: Siglingafræði, íslensku, dönsku, ensku, sjórjett, heilsufræði, bókhald og viðskiftafræði. Ennfremur má með reglugerð skipa fyrir um kenslu eða fyrirlestra í sjóvinnufræði og í þeim atriðum veðurfræðinnar, er varða sjómenn mestu.

III.

Próf.

4. gr.

Í skólanum skulu auk inntökuprófs vera tvennskonar próf: fiskimannapróf og farmannapróf.

5. gr.

Kröfurnar til fiskimannaprófs eru þessar:

Í siglingafræði:

1. Kunnátta í fræðinni um heilar tölur, almenn brot, tugabrot, hlutföll talna, veldi og rót, notkun logaríþma, um grundvallaratriði flatarmálsfræðinnar, þekking á mælikvörðum lína og horna og leikni í að búa þá til, þekking á grundvallarsetningum hornafræðinnar og á útreikningi rjetthyrndra þríhyrninga eftir henni.
2. Þekking á jarðarhnettinum, lögun hans og stærð, bauganeti hans, lengd og breidd.
3. Þekking á kompásnum og á notkun hans, á misvísun, halla (inklination), segulskekkju (deviation) og hvernig hún verður fundin. Á skriðmæli, vegmæli, grunn- og djúplóði.
4. Skyn á sjókortum.
5. Þekking á dagbókarhaldi, leiðarreikningi, straumi, drift, að setja stefnu skipsins og að finna stað skipsins á kortinu.
6. Þekking á himinhvolfinu og daglegri hreyfingu þess, á bauganetum himinhvolfsins, á því, að ákveða afstöðu himinhnatta, á sólinni og hreyfingu hennar.
7. Þekking á sextungi (sextanti) og notkun hans.

8. Þekking á mælingu og skiftingu tímans.
9. Þekking á hæðarleiðrjettingum himinhnatta.
10. Að kunna að finna ristíma, hágöngutíma og hvarftíma himinhnatta.
11. Að kunna að finna misvísun eða segulskekkju við hæðarhvirfilhorn sólar eða fastastjörnu.
12. Að kunna að finna breiddina af athugun sólar eða fastastjörnu í hádegisbaug.
13. Að kunna að finna misvísun eða segulskekkju af athugun pólstjörnnunnar.
14. Að kunna að finna hvenær flóð verður og fjara.
15. Þekking á alþjóðlegum siglingareglum og bjargtækjum.
16. Að kunna að nota alþjóðlega merkjabók.

Í íslensku: Að hafa lesið að minsta kosti 100 bls. í 8 bl. br., í lausu máli og ljóðum, og geta skýrt þær nokkurn veginn. Efnið skal þannig valið, að nemendur læri sem flest orð og orðtök, er að sjómensku lúta. Þeir skulu geta farið sæmilega með íslenskt mál í ræðu og riti, sjerstaklega í þeim efnum, er stöðu þeirra heyra.

Í dönsku: Að hafa lesið og geta lagt út að minsta kosti 100 bls. í 8 bl. br., í lausu máli og ljóðum, sjerstaklega um líf og starf sjómanna, og geta talað dönsku nokkuð, einkum um það, er sjómensku snertir.

Í ensku: Að hafa lesið og geta lagt út að minsta kosti 100 bls. í 8 bl. br., einkum um sjómensku, og geta talað ensku nokkuð, einkum um það, er gerist á sjó.

Í sjórjetti: Að þekkja helstu lagaákvæði, er snerta rjett og skyldur skipstjóra.

Í heilsufræði: Að hafa fengið yfirlit yfir hið helsta, sem stendur í lækningabókum sjómanna, og sje einkum lögð áhersla á þessi atriði:

1. Algengustu hjálp í viðlögum við slysfarir og algengustu kvilla.
2. Samræðissjúkdóma og varnir gegn þeim.
3. Næma sjúkdóma og sóttvarnarreglur, sem skipum er skylt að hlýða.
4. Almennar heilbrigðis- og þrifnaðarreglur á skipum, hirðingu þeirra og umgengni alla, matvæli og fæði skipverja.

Í bókhaldi: Að kunna það bókhald, er staðan heimtar.

6. gr.

Til farmannaprófsins er krafist:

Í siglingafræði hins sama og til fiskimannaprófsins, og ennfremur:

1. Fyllri þekking á veldi og rót, á logariðmum, á reikningi með viðlægum og frádrægum stærðum, á almennustu myndum rúmmálsfræðinnar og á útreikningi þeirra.
2. Þekking á himintúnglum.
3. Þekking á hallsegulskekkju og á notkun segulskekkjumælisins (deflektorsins) við rannsókn segulskekkju.

- 17 4. Að kunna að finna breiddina af athugun sólar, fastastjörnu og reikistjörnu
4. júní í og fyrir utan hádegisbaug, og að kunna að finna breiddina af athugun
tunglsins í hágöngu (háþega).
5. Að kunna að fara með sjóúr og finna stöðu þess og daglegan gang.
6. Að kunna að finna lengdina með sjóúrinu og hæð sólar, fastastjörnu eða reikistjörnu.
7. Að kunna að finna stað skipsins með staðarlinum, bygðum á athugun sólar, fastastjörnu eða reikistjörnu.

Í íslensku: Að hafa lesið að minsta kosti 200 bls. í 8 bl. br., í lausu máli og ljóðum, og geta skýrt þær vel. Efnið skal þannig valið, að nemendur læri sem flest orð og orðtök, er að sjómensku lúta. Jafnframt skulu þeir hafa lært það af íslenskri málfræði, er þarf til þess að fara vel með íslenskt mál í ræðu og riti, og geta skrifað á vönduðu máli og með góðri stafsetningu ritgerð um efni, er snertir sjóferðir, og samið laglega skjöl þau og skilríki, er staða þeirra heimtar.

Í dönsku: Að hafa lesið og geta lagt út að minsta kosti 200 bls. í 8 bl. br., í lausu máli og ljóðum, sjerstaklega um líf og starf sjómanna, og geta talað dönsku sémilega, einkum um það, er sjómensku snertir.

Í ensku: Að hafa lesið og geta lagt út að minsta kosti 200 bls. í 8 bl. br., sjerstaklega um líf og starf sjómanna, skilja „Nautical Almanack“ og geta talað ensku nokkurn veginn, einkum um það, er sjómensku heyrir, svo sem um skip og skipsbúnað, sjómannastörf, sætjón, sjóveð o. s. frv.

Í sjórjetti og heilsufræði: Nokkru fyllri þekking en til fiskimannaprófs.

Í bókhaldi og viðskiftafræði: Þau atriði, er farmenn skifta mestu.

7. gr.

Við inntökupróf og burtfararpróf skólans, skulu, auk kennarans sem prófar, vera tveir prófdómendur í hverri grein, og skipar yfirstjórnin til þess sjerfræðinga eftir föngum.

Munnleg próf skulu haldin í heyranda hljóði.

8. gr.

Vilji maður ganga undir burtfararpróf skólans, án þess að hafa stundað þar nám, skal hann senda yfirstjórninni beiðni um það 2 mánuðum áður, og skulu beiðninni fylgja vottorð um, að umsekjandinn fullnægi kröfum þeim, er segir í 1.—5. lið 10. greinar þessara laga, og vottorð um þann undirbúning, er hann hefir fengið.

9. gr.

Þeir, sem staðist hafa burtfararpróf við stýrimannaskólann, skulu fá prófskírteini, er sýni aðaleinkunn þeirra og sjereinkunnir. Prófskírteini skulu gefin út á íslensku og að minsta kosti einu stórbjóðarmáli.

10. gr.

Inntökuskilyrði eru:

1. Að fullnægja kröfum reglugerðar um siglingatíma.
2. Að hafa þá sjón, heyrn og málfæri, sem staðan heimtar.
3. Að kunna sund.
4. Að vera ekki haldinn af neinum næmum sjúkdómi eða líkamskvilla, er orðið geti öðrum nemendum skaðvænn.
5. Að hafa óspilt mannorð.
6. Að hafa þá þekkingu í íslensku, dönsku, ensku, reikningi og þjóðhagsfræði, er reglugerð áskilur.

V.

Kenslutími.

11. gr.

Skólinn starfar frá byrjun októbermánaðar og ekki skemur en til aprílloka.

VI.

Kennarar skólans.

12. gr.

Við stýrimannaskólann skulu, auk skólastjóra, að jafnaði vera tveir skipaðir kennarar, aðstoðarkennari í siglingafræði og tungumálakennari, og stundakennarar eftir þörfum.

13. gr.

Til þess að geta orðið skólastjóri stýrimannaskólans verður umsækjandi að hafa lokið farmannaprófi skólans og síðan víðtækara farmannaprófi við erlendan skóla, hvorttveggja með góðum vitnisburði.

Til þess að verða aðstoðarkennari í siglingafræði verður umsækjandi að hafa lokið að minsta kosti góðu farmannaprófi við skólann.

Til þess að verða tungumálakennari verður umsækjandi að hafa lokið embættisprófi í einhverju af þeim málum, sem kend eru við skólann. Þó má veita undanþágu frá þessu ákvæði þeim, sem reyndur er að nægri kunnáttu og kennarahæfileikum.

Enginn getur fengið veitingu fyrir embætti við skólann, nema hann hafi verið settur til að þjóna því að minsta kosti eitt ár.

Stundakennara setur yfirstjórn skólans samkvæmt tillögum skólaráðs.

17
4. júní

VII.

Yfirstjórn skólans.

14. gr.

Yfirstjórn skólans hefir stjórnarráð Íslands.

VIII.

Ýmisleg ákvæði.

15. gr.

Með reglugerð verður nánar ákveðið um tilhögun kenslunnar, próf og einkunnir, inntöku nemenda í skólann, kenslutíma og leyfi, reglu og aga, kennara skólans, skólalækni, skólaráð.

16. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað, og eru frá sama tíma úr gildi numin lög nr. 22, 11. júlí 1911, um stýrimannaskólann í Reykjavík, og lög um breytingu á nefndum lögum, 3. nóv. 1915.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaluborg, 4. júní 1924.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Jón Magnússon.